

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Chrást, okres Plzeň-sever

Vilová 289, 330 03 Chrást

Identifikátor školy: 600 071 537

Termín konání komplexní inspekce: 2. – 3. prosince a 5. – 6. prosince 2002

Čj.:	044 268/02-4019
Signatura:	kd4kw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Chrást byla založena před 42 roky. Čtyřicáté výročí svého vzniku oslavila ve školním roce 2000/2001 veřejnou rozhlasovou nahrávkou vystoupení žáků školy. V souladu se změnou uvedenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení získala škola od 1. 7. 2002 právní formu příspěvkové organizace. Je zřízena Obcí Chrást, třída Čs. odboje 133, 330 03 Chrást. Ve škole je vyučován hudební obor s kapacitou 207 žáků. Letos poskytuje škola základy uměleckého vzdělání celkem 167 žákům v předmětech: hra na klavír, akordeon, housle, kytaru, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, pěvecká hlasová výchova a zpěv, přípravná hudební výchova, hudební nauka, komorní/soubořová hra a komorní zpěv. Výuka se řídí učebními plány pro základní umělecké školy, které schválilo MŠMT pod č. j. 18.418/95-25.

Od minulé inspekce (leden 1998) se stabilizoval pedagogický sbor. V současné době vyučují v předmětech hudebního oboru učitelé s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. V hlavní budově školy v Chrástu přetrvávají stísněné prostorové a nevyhovující akustické podmínky - průzvučnost stěn zejména sousedících tříd. Tato závada působící nepříznivě zejména v oblasti psychohygieny a nebyla od minulé inspekce řešena. Odloučené pracoviště - pobočka školy je umístěna v sousední obci Dýšina, ve které jsou pro výuku využívány čtyři třídy a kabinet Základní školy Dýšina, Školní 229. Další dvě elokovaná pracoviště ZUŠ ve třídách Základní školy Chrást a Mateřské školy Chrást nejsou uvedena v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V předmětech hudebního oboru sledovaných inspekcí mají všichni učitelé požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost (absolutorium konzervatoře, v případě učitele hry na kytaru bylo uznáno odborné a pedagogické vzdělání absolvované v zahraničí).

Aprobace učitelů je plně využívána. Pět vyučujících pracuje na částečný pracovní úvazek. Do kvality výuky se pozitivně promítá vlastní umělecká interpretační a koncertní činnost šesti pedagogů, zejména jejich působení v orchestru plzeňského divadla J. K. Tyla. Přínosem pro školu jsou skladatelské a aranžerské práce většiny učitelů, které obohacují repertoár souborů i sólistů. Učitelé pravidelně navštěvují vzdělávací akce pořádané AMU Praha, Pedagogickým centrem Plzeň i pražskými uměleckými školami. Na další vzdělávání učitelů za kontrolovaný kalendářní rok 2001 nebyly však škole přiděleny žádné finanční prostředky.

Ředitel sleduje na základě zpracovaného systému kontrol a plánu hospitační činnosti na školní rok mj. vedení třídní dokumentace, kvalitu plánování látky v individuální i kolektivní výuce, užité metody a formy práce i přístup učitelů k žákům, výsledky výuky (v hodinách i při

vystoupeních). Pravidelně je při pedagogických radách, v umělecké a předmětové radě prováděna analýza zjištěného stavu, jsou přijímána odpovídající opatření. Pro hodnocení práce učitelů vytvořil ředitel kritéria, se kterými byli všichni seznámeni.

Organizace činnosti školy se řídí Organizačním řádem ZUŠ Chrást. Tento dokument vymezuje předmět činnosti školy, rozděluje a přesně stanovuje kompetence a úkoly ředitele, zastupujícího učitele, jednotlivých pedagogů a zaměstnanců školy i poradních orgánů ředitele – pedagogické rady, umělecké a předmětové rady. Na organizační řád navazuje Plán práce ZUŠ Chrást – 2002/2003, který je v každém pololetí doplněn o konkrétní Kalendář akcí školy. Řád školy pro žáky vhodně formuluje jejich povinnosti, neobsahuje však práva žáků.

Uvedené dokumenty byly projednány a schváleny pedagogickou radou dne 2. 9. 2002. Jsou všem pracovníkům k dispozici v malé sborovně školy spolu s vypovídajícími zápisy z jednání pedagogických rad a s veškerými dalšími informacemi ředitele pro pedagogy (např. týkající se dalšího vzdělávání, nabídek vydavatelství v oblasti odborné literatury, not a učebních pomůcek). Vnitřní i vnější informační systém je funkční. Informace školy směrem k rodičům o průběhu, kvalitě a výsledcích vzdělávání žáků jsou propracovány do fungujícího systému – od sdělení v žákovských knížkách přes často využívané osobní návštěvy rodičů přímo při vyučování až po interní informace při třídních předehrávkách. Rodiče a širší veřejnost může sledovat výsledky učení žáků při společných předehrávkách žáků ze tříd dvou či tří učitelů, při veřejných koncertech a různých kulturních akcích pro žáky základních a mateřských škol, pro různé subjekty v obcích, ve kterých působí. ZUŠ rovněž velmi dobře informuje zřizovatele a spolupracuje s ním.

K příznivým podmínkám pro vzdělávání a výchovu žáků přispívá aktivní spolupráce všech učitelů v rámci umělecké a předmětové rady. Učitelé nacházejí inspiraci také v materiálech pro jiné nástroje, než jaké vyučují, informují se vzájemně o nových publikacích a při výuce je využívají (např. houslisté čerpají z klavírní literatury, klarinetisté z publikací pro zobcovou i příčnou flétnu apod.). Začínajícím učitelům pomáhají zkušenosti kolegové formou konzultací i určenými náslechy ve výuce. Kontrola ředitelem je prokazatelně prováděna.

Současná úroveň personálních podmínek je velmi dobrá, pozitivně se promítá do učení žáků a umožňuje efektivně realizovat jejich vzdělávání v předmětech hudebního oboru.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

ZUŠ Chrást sídlí ve Vilové ulici č. 289 v menší jednopatrové budově vilového typu, která je majetkem obce. Zde je k dispozici celkem pět učeben, šatna, sociální zařízení a v upraveném půdním prostoru bez vytápění je kopírka. V přízemí budovy jsou tři učebny. Jedna je větší – slouží jako učebna pro individuální i kolektivní výuku (hra na housle, kytaru, souborová a komorní hra, přípravná hudební výchova a hudební nauka) a je zároveň sálkem školy (s kapacitou cca 45 posluchačů), ve kterém jsou pořádány interní i veřejné akce školy. Druhá místnost je ředitelna, kancelář a zároveň i učebna pro individuální výuku i komorní hru. Třetí místnost slouží jako sborovna s malou kuchyňkou, ale zároveň je to také třída pro individuální výuku. V prvním poschodí jsou dvě třídy spojené dveřmi (první učebna je tedy průchozí) soužící rovněž pro individuální a skupinovou výuku. Zde velice nepříznivě působí průzvučnost stěn sousedících tříd, akustické podmínky jsou nevyhovující. Vybavení školním nábytkem a učebními pomůckami je průměrné. Ve škole je udržována vzorná čistota a pořádek, velmi pěkná je i estetická úroveň učeben a celého prostředí školy. Celková tvůrčí atmosféra školy, partnerská spolupráce učitelů a vstřícný přístup učitelů k žákům vytvářejí ve škole velmi dobré klima.

Od poslední inspekce se podařilo díky promyšlenému plánování ředitele a podpoře zřizovatele v budově ZUŠ v Chrástu zařídit plynové vytápění školy, vyměnit osvětlovací tělesa ve čtyřech učebnách, zateplit štít budovy, po úpravě využít půdní prostory. Do vybavení školy přibylo PC a tiskárna pro potřeby vedení školy.

Vzhledem ke stísněným prostorovým podmínkám v budově ZUŠ využívá škola pro kolektivní výuku také třídy v základní a v mateřské škole v Chrástu. V odloučeném pracovišti – pobočce školy v Základní škole Dýšina využívá ZUŠ v odpoledních hodinách čtyři třídy, pro učitele je k dispozici společný kabinet. Prostředí tříd i kabinetu nevykazují zvláštní čistotu, prostor pro umístění klavíru většinou v zadní části učebny omezuje možnost využití orffovských nástrojů a dalších pomůcek.

Plánovitě, na základě požadavku učitelů, je dle omezených finančních prostředků nakupován notový materiál, prováděna pravidelná údržba a jedenkrát ročně ladění nástrojů. Za období od minulé inspekce mohla škola zakoupit pouze jeden klarinet a jednu příčnou flétnu. Elektronický klávesový nástroj, který je využíván zejména při výuce elementární improvizace, je osobním vlastnictvím učitelky školy. Ředitel průběžně sleduje využívání učebních pomůcek při hospitacích. Má také přehled o hudebních nástrojích zapůjčených žákům.

Materiálně-technické podmínky se od poslední inspekce částečně zkvalitnily. Neřešeny jsou akustické podmínky v budově v Chrástu. Vybavení školy zůstává na průměrné úrovni. Výrazně pozitivně působí estetická úroveň prostředí školy v Chrástu na rozdíl od prostředí v pobočce Dýšina. Celkově mají materiálně-technické podmínky průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH V HUDEBNÍM OBORU

Realizace vyučovaných oborů

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení ZUŠ Chrást do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 7. 2002, č. j. 22 281/02-21, jsou v současné době poskytovány žákům základy uměleckého vzdělávání v hudebním oboru.

Výuka v přípravném studiu, v I. a II. stupni základního studia a v rozšířeném vyučování probíhá podle učebních plánů doporučených pro ZUŠ MŠMT pod čj. 18.418/95-25. Obsah učiva se řídí dosud platnými učebními osnovami schválenými výnosem MŠ ČSR - č.j. 20 876/80-35 ze dne 25. července 1980 pro přípravné studium, č.j. 11 393/81-35 ze dne 6. dubna 1981 pro I. stupeň základního studia, č.j. 14 466/85-35 ze dne 15. dubna 1985 pro II. stupeň základního studia, čj. 12 988/82-35 ze dne 14. dubna 1982 a č.j. 26 199/83-35 ze dne 23. září 1983 pro rozšířené vyučování. V současné době jsou ve škole vyučovány předměty: přípravná hudební výchova, hudební nauka, hra na klavír, housle, kytaru, akordeon, hra na zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, pěvecká hlasová výchova a zpěv, komorní/souborová hra a komorní zpěv. Předmět komorní/souborová hra je často učiteli vyučován nad rámec vyučovacího úvazku. Rozšířené studium má ve hře na kytaru jeden žák, dva žáci ve hře na housle mají zvýšenou časovou dotaci základního studia (1,5 lekce týdně).

Ve škole je řádně vedena stanovená povinná dokumentace. Zápisy v třídních knihách i v katalogových listech průkazně zachycují průběh i výsledky vzdělávání žáků.

Ředitel i umělecká a předmětová rada průběžně sledují kvalitu výsledků výuky v jednotlivých třídách. Kontrola rozvrhů hodin a naplňování učebních plánů a osnov je pravidelně prováděna. V pedagogických radách je sledován a vyhodnocován výchovný a výukový záměr všech učitelů – co nejvíce uplatnit nástrojové dovednosti a znalosti žáků v komorní/souborové hře. Učitelé pravidelně sdělují problémy učení žáků ze svých tříd, hodnotí dosahované výsledky a úspěchy

v soutěžích. Sledován je obsah i metody práce se žáky s poruchami učení, se zdravotními potížemi i se žáky mimořádně talentovanými. Na základě zjištěných skutečností jsou přijímána konkrétní opatření.

Výuka ve sledovaných předmětech hudebního oboru je v souladu s učebními plány a osnovami.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru v předmětech:

Přípravná hudební výchova (PHV) a hudební nauka (HN)

Předměty vyučují dva odborně i pedagogicky způsobilí učitelé, absolventi konzervatoře. Učitelka se intenzívně věnuje problematice i metodice skupinové výuky nejmladších žáků, zároveň působí jako houslistka v orchestru plzeňského divadla. Učitel se dále vzdělává v oblasti hudební skladby. Obě skutečnosti se pozitivně promítají jak do plánování látky a přípravy na výuku, tak do zvolených a užitých metod a forem práce se žáky. Ve sledované výuce byla učiteli účinně využívána jejich hra na klavír, housle a akordeon, dále tabule s notovou osnovou, dostatek drobných rytmicko-melodických nástrojů, kartiček, pracovní listy, vlastní nástroje žáků.

Výuka přípravné hudební výchovy je situována do dětem známého prostředí v mateřské škole nebo v první třídě základní školy. Kromě jiného tak odpadá problém doprovodu nejmladších žáků do vzdálenější budovy ZUŠ. Pěkně vyzdobené prostředí třídy v budově ZŠ dává výuce i vhodný estetický rámec. Prostorná učebna první třídy ZŠ poskytuje velmi dobré podmínky pro výuku. Při výuce PHV učitelka prokázala mimořádnou odbornou erudici a osobnostní předpoklady pro úspěšnou práci s dětmi předškolního a raně školního věku. Převážná část hodin se odehrávala na koberci za lavicemi, jen po krátkou dobu byli žáci také v lavicích. V souladu s požadavky osnov byla výuka promyšleným sledem herních, pěvecko-instrumentálních a pohybových činností, ve kterých jsou efektivně rozvíjeny hudební vlohy a vnímání žáků, jejich základní hudební schopnosti rytmické, sluchové, hlasové, intonační, instrumentální a pohybové. Rovněž elementární naukové učivo je probíráno v rámci zařazených hudebních činností. Osvojený repertoár mnoha říkadel, písní a hudebně-pohybových činností umožňuje zkušené učitelce operativně reagovat na situaci ve skupině, na momentální dispozice a zájem žáků. Někteří z nich zatím nedokázali propojit sluchové podněty s intonačně odpovídajícím hlasovým projevem. Výuka byla bohatá na motivační podněty, zařazena byla také individuální práce. Žáci jsou vedeni ke schopnosti soustředění, vnímání hudebního prožitku a k rozvíjení smyslu pro spolupráci. Dominantním rysem výuky je krásný vztah učitelky k žákům, vzájemně vstřícná komunikace i ohleduplnost, radostná atmosféra výuky.

Předmět hudební nauka byl sledován v hodinách dvou kvalifikovaných učitelů v Chrástu a v Dýšině. Větší učebna - sálek ZUŠ poskytuje pro výuku předmětu prostorově i esteticky vhodné prostředí. Činnostní pojetí nevyžaduje práci v lavicích. Z pomůcek byly využívány zejména hudební melodické a bicí nástroje, zpěvníky, notové materiály (např. rytmická cvičení), hra doprovodů a ukázky učitelů na klavír, k dispozici je reprodukční zařízení pro poslech hudby. Výuka v malé třídě ZŠ v Dýšině neposkytuje žákům dostatek prostoru pro zařazované činnosti.

Zkušená učitelka vyučující také PHV profesionálně navazovala při výuce HN na dříve osvojené znalosti a dovednosti žáků, dále je stejně efektivním činnostním způsobem rozvíjela. Pozitivem výuky byl kultivovaný projev učitelky, vynikající průběžná motivace žáků, jejich výborné znalosti, hudební i uplatněné nástrojové a další hudební dovednosti, emociální prožitek všech činností v hodině. Učitelkou jasně stanovená pravidla hodnocení činností a zadávaných krátkých úkolů i častá pochvala žáků podporovaly jejich aktivitu.

Kvalifikovaný učitel, začínající v letošním školním roce s výukou předmětu, vyléžil maximum ze svých instrumentálních dovedností (akordeon, klavír, bicí), využil mimořádného hudebního citění a kreativity. Prokázal schopnost motivovat žáky zajímavými a částečně i netradičními hudebními činnostmi. Sledovaná výuka se opírala o promyšlenou přípravu a logicky uspořádanou strukturu hodin. Dominantně byla uplatněna forma skupinové, souborové práce s využitím pěveckých a nástrojových dovedností žáků. Učitel se plně do činností zapojoval a svým strhujícím projevem přímo ovlivňoval i projev žáků. Společně vytvářeli improvizovaná aranžmá písní. Naukové téma bylo zpracováno opět ryze prakticky. Hudebními prožitky bylo umocňováno pochopení látky a její dostatečné procvičení. Pokusy o vokální intonaci se snažily vycházet z tradiční solmizace, která však dříve nebyla pěstována a tedy ani osvojena. Učitel svými otázkami a motivačními podněty neustále podněcoval zájem a aktivitu žáků, dával prostor jejich názorům. Všichni žáci pracovali se zaujetím a zájmem. Výuka ve sledovaném pojetí i obsahu odpovídá požadavkům osnov.

Výuka přípravné hudební výchovy a hudební nauky měla vynikající úroveň.

Hra na klavír, čtyřruční hra, hra v souboru a doprovod

Výuka byla sledována u dvou mladých vyučujících, kteří jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Učitel, zastupující kvalifikovanou učitelku na mateřské dovolené, má specializaci pro hru na akordeon. V plánování učiva žáků na pololetí jsou zařazeny všechny osnovami požadované složky klavírní hry. Při výuce byla využívána pianina, u mladších žáků podložky pod nohy, vhodná notová literatura z fondu školní knihovny. Prostředí tříd ZUŠ v Chrástu je esteticky podnětné, nejsou zde vyhovující akustické podmínky. Třídy využívané v ZŠ Dýšina nepůsobí esteticky především nedostatečnou čistotou prostředí.

Veškeré vyučujícími užívané metody a formy práce směřovaly k rozvíjení individuálních schopností žáků, k vytváření a upevňování správných klavírních návyků včetně efektivního uvolňování paží. Učitelé velmi dobře podporovali rytmické citění žáků, dbali na dynamiku hry v souvislosti se stavbou melodické linie a hudební fráze. Nové úkoly a problematické části skladeb procvičovali se žáky v hodině. Ojedinele zadával učitel žákům více skladeb bez náležitého procvičení. Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni. Při motivaci a vytváření správných hudebních představ hrálo důležitou roli užití vzorových ukázek hry vyučujícími, častá pochvala žáků a ocenění každého dílčího pokroku. Učitelé sledovali, zda žáci vše pochopili. Při komunikaci dbali na ústní zdůvodnění problému i vyjádření způsobu a postupu při jeho nácvičení. Pozitivní hodnocení a vzájemná diskuse přispívaly k tvůrčí atmosféře sledovaných hodin.

Pozitivem výuky je praktické uplatnění dovedností žáků ve čtyřruční, komorní a souborové hře a doprovodu. Žáci zde pod fundovaným vedením učitelky výborně uplatnili znalosti a dovednosti z elementární improvizace, vyspělou techniku hry. Jejich smysl pro souhru dokumentoval systematickou práci ve sledovaných předmětech.

Sledovaná výuka hry na klavír, čtyřruční a souborová hra i doprovod měly velmi dobrou úroveň.

Hra na housle, souborová hra

Předměty vyučuje učitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, zkušená orchestrální hráčka. Plánování učiva žáků bylo v souladu s požadavky učebních osnov, bylo přihlíženo k individuálním schopnostem žáků. Výuka probíhala v pěkném prostředí větší učebny s pódiem a klavírem – v sálku ZUŠ Chrást. Způsobem členění hodin a zařazenými

přestávkami byly dodržovány zásady psychohygieny. U mladších žáků hrála důležitou roli vhodně zařazovaná uvolňovací a relaxační cvičení i přítomnost rodičů v hodinách.

V individuální výuce byli žáci nenásilně vedeni k budování správných nástrojových návyků. Erudovanost učitelky, její kultivovaný projev, vlídnost i trpělivost při náročné výuce se projevila především ve vhodně vybraném pestrém houslovém repertoáru pro žáky, v individuálně volených metodách a formách práce. Učitelka systematicky podporovala intonaci hry žáků a jejich rytmickou přesnost vhodným harmonicko-rytmickým klavírním doprovodem, motivovala je vlastní příkladnou hrou na housle, zpěvem hraných písní s prožitím jejich slovního i hudebního obsahu. Efektivně využívala krátké přestávky mezi hrou k neformální komunikaci, při které žáky motivovala k vyjadřování vlastního názoru, k prohloubení jejich zájmu a vztahu k hraným písním a skladbám. Bylo dbáno na procvičení všech problémových částí skladeb i nových úkolů v hodině. Organizace individuální výuky respektovala zásady přiměřenosti a názornosti.

V hodinách souborové hry – Lidový soubor ZUŠ Chrást – byl sledován výsledek mnohaleté systematické práce. Patnáctičlenný soubor se připravoval na řadu vánočních vystoupení. Výborně učitelkou upravené písně a koledy pro netradiční složení souboru (housle, zobcové flétny, klarinety, kontrabas, fanfnoch a zpěv) hráli a zpívali žáci téměř s profesionální jistotou a především s velkým muzikálním prožitkem.

Učitelka dokázala žáky průběžně výborně motivovat, kultivovat, pozitivně i taktně kriticky hodnotit. Vzájemná komunikace probíhala v přátelské rovině. Žáci po celou dobu zkoušky hráli s velkým soustředěním, citovým prožitkem.

Sledovaná výuka hry na housle a souborová hra měly vynikající úroveň.

Hra na dechové nástroje - zobcovou a příčnou flétnu, klarinet

Vyučující dechového oddělení mají požadovanou kvalifikaci, dostatečnou pedagogickou zkušenost a někteří též profesionální uměleckou praxi. Tyto velmi příznivé personální podmínky se pozitivně odrážejí v podstatě ve všech sledovaných hlediscích kvality výuky, např. v přípravě, v odborném i pedagogickém vedení žáků, v uplatnění správných metodických postupů. Učitelé pracovali se širokým výběrem vhodné notové literatury, většinou dostatečně využívali příslušný dechový nástroj a někteří i klavír. Vybavení učeben v zásadě odpovídalo potřebám výuky. Celkovým problémem je značná průzvučnost stěn v budově vilového typu, která nebyla akusticky upravena pro potřeby výuky hudebního oboru ZUŠ. V některých dnech byla využívána i sborovna (kuchyňka) pro učitele, která není vybavena jako učebna. Pro souhru s klavírem je využíván pěkný sálek (větší učebna) školy.

Výuka ve všech sledovaných hodinách měla formu individuální práce se žákem. Nebyla využívána možnost práce se dvěma žáky ve skupině, která je vhodná zejména pro nižší ročníky hry na zobcové flétny. Učitelé se však snažili výrazně vstřícným přístupem k žákům a užívanými metodami o vytváření optimálně možných psychohygienických podmínek výuky. Respektovali individualitu žáků, zpravidla dávali dostatečný prostor pro vyjádření jejich názoru, dle zájmu jim umožňovali podílet se na výběru hraných skladeb. Dostatečně zohledňovali jejich fyzické možnosti. Jen ojediněle bylo zaznamenáno akusticky a metodicky nepřiměřené využívání klavíru při výuce hry na zobcovou flétnu.

Výuka vycházela z pečlivě zpracovaných studijní plánů žáků v třídních knihách. Hraná látka odpovídala plánovaným úkolům. Kladem byl zejména promyšlený a i motivačně podnětný výběr dostatečného množství různých notových materiálů pro nástrojově technický a muzikální rozvoj schopností a dovedností žáků. Ten byl ve většině hodin podpořen vzorovým předehráváním, názornými ukázkami vyučujících a také společnou souhrou. Uložená látka byla

dostatečně procvičována, nové úkoly navazovaly na dosažené dovednosti. Pokyny vyučujících byly jasné, přesné, srozumitelné. Zejména u vyšších ročníků probíhala podnětná komunikace vyučujících se žáky nad notovými zápisy. Výkony žáků byly průběžně hodnoceny, převažovalo výrazně motivačně povzbudivé hodnocení. Ojedinele výhradně kladné hodnocení výkonu žáka zcela neodpovídalo vnímané skutečnosti. Nedostatky však byly důsledně opravovány.

Žáci pracovali se zaujetím, prokázali většinou velmi dobrou úroveň průběžně dosahovaných výsledků na podkladě rozvoje hudebních schopností, dovedností a znalostí. Na hodiny se dobře připravovali. Ochotně a se zájmem přijímali úkoly spojené s nácvikem na veřejná vystoupení nebo účast v soutěži. Až na výjimky jsou žáci zařazeni ve formách komorní nebo souborové hry. Podporován je zájem žáků o další studium v konzervatoři.

Výuka hry na dechové nástroje měla velmi dobrou úroveň.

Hra na kytaru

Předmět je vyučován kvalifikovaným učitelem ze zahraničí. Pro výuku je využívána největší učebna – sálek školy vzhledem k vyhovujícím akustickým podmínkám.

Při plánování učiva vychází učitel z požadavků osnov. Velmi dobře zná individuální schopnosti žáků a na základě analýzy volil odpovídající metodické a výukové postupy. Efektivně uplatňoval také pedagogické zásady názornosti a uvědomělosti. Učiteli se daří naplňovat stanovený cíl výuky – na základě vytvořených a upevněných správných nástrojových návyků vést žáky k samostatnosti a tvůrčímu přístupu k notovému zápisu. Vhodným výkladem a kladenými otázkami i vlastní příkladnou hrou na nástroj byly u žáků vytvářeny jasné hudební i myšlenkové představy o podstatě hudebního a nástrojového problému a cestě k jeho zvládnutí. Na podkladě správně analyzovaných nedostatků učitel látku se žáky trpělivě procvičoval. Učil žáky přemýšlet a aplikovat již naučené technické dovednosti. Důležitou roli ve výuce hraje velmi dobře vybraná notová literatura, v některých případech učitelem přímo komponované skladby pro žáky.

V průběhu výuky učitel žáky vhodně motivoval, povzbuzoval, podporoval pochvalami a oceněním jejich zdařilého výkonu. Přirozenou komunikací s uplatněním své odborné erudice vytvářel pracovně a motivačně velmi podnětnou pracovní atmosféru. Žáci byli na vyučování dobře připraveni, pohotově reagovali na pokyny učitele, vykazovali velmi dobré nástrojové dovednosti.

Pozitivem výuky je uplatnění individuálních nástrojových dovedností v komorní hře. Žáci dosáhli také významných ocenění v soutěžích.

Výuka hry na kytaru měla vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou v hudebním oboru

Škola sleduje a průběžně hodnotí průběh i výsledky vzdělávání ve vyučovaných předmětech. Pro vnitřní evaluaci slouží společně třídní předehrávky žáků ze tříd dvou či tří učitelů. Dalším kritériem pro hodnocení jsou postupové komisionální zkoušky, při kterých jsou dodržovány osnovami předepsané technické i přednesové skladby i další součásti hry na nástroj (např. čtyřruční klavírní hra, komorní hra, elementární improvizace). Umělecká a předmětová rada určuje časový rozsah veřejného vystoupení absolventů (minimálně 10 minut).

Hodnocení úrovně žáků jednotlivých ročníků provádí příslušné zkušební komise, které spolu průběžně spolupracují. Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků je v každém čtvrtletí na programu jednání pedagogické rady. Na základě analýzy jsou přijímána konkrétní opatření. Škola dává příležitost i žákům se zdravotním postižením a se specifickými poruchami

učení. Ve spolupráci s rodiči sleduje jejich vývoj a možnosti vzdělávání v ZUŠ, postup při plnění plánované látky je přizpůsobován aktuálním možnostem žáků.

Ve výročních zprávách o činnosti školy jsou v kapitole „Výsledky výchovy a vzdělávání“ každoročně uváděny výsledky a umístění žáků v národních i v mezinárodních soutěžích, přijetí žáků na vyšší typ uměleckých a pedagogických škol. Žáci všech nástrojových oddělení i zpěváci se pravidelně úspěšně účastní soutěží vypisovaných MŠMT v okresních, v oblastních a dokonce i v národních kolech. V závěrečné kapitole výroční zprávy „Závěry pro práci v dalším školním roce“ jsou na základě provedené analýzy nastíněny hlavní úkoly pro další období.

Škola sleduje a hodnotí průběh i dosahované výsledky učení žáků, provádí analýzu zjištěného stavu a přijímá konkrétní opatření.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hudebního oboru měly vynikající úroveň především ve skupinové výuce komorní/souborové hry a v kolektivní výuce přípravné hudební výchovy a hudební nauky. V individuální výuce je to především vynikající úroveň výuky hry na housle a dosahované výsledky ve hře na kytaru. Ve výuce ostatních sledovaných nástrojů výrazně převažují pozitiva.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou ČŠI byl zjištěn soulad údajů uvedených ve zřizovací listině školy s rozhodnutím o zařazení ZUŠ Chrást do sítě škol. V žádném z dokumentů nejsou uvedena všechna odloučená pracoviště školy.

Nedílnou součástí činnosti školy, která úzce souvisí s procesem vzdělávání, jsou interní i veřejné prezentace výsledků práce žáků i učitelů. Především jsou to třídní předehrávky, společné předehrávky žáků ze tříd několika učitelů, výchovné a veřejné koncerty (v Chrástu i v Dýšině), koncerty absolventů. Tradici mají koncerty ve spolupráci s partnerskými školami, např. s pěveckým souborem Zvoneček ze ZŠ Újezd, s knihovnou v Chrástu, koncerty učitelů, koncertní vystoupení pro Dům s pečovatelskou službou Chrást a pro Exodus Třemošná a další. Akce školy jsou také natáčeny plzeňským rozhlasem. Každoročně se škola prezentuje na cca 47 akcích.

Účast a úspěchy žáků v národních i v mezinárodních soutěžích uvádí škola pravidelně ve výročních zprávách o činnosti školy. Škola doložila ocenění svých žáků v posledních dvou letech v soutěžích vypisovaných pro základní umělecké školy MŠMT (např. v oblasti komorní hry s dechovými nástroji 1. cena v oblastním kole ve II. kategorii, v sólové hře na kytaru ve II. kategorii 1. cena v oblastním kole a ocenění v ústředním kole v Opavě a další), dále v pěvecké soutěži Karlovarská růžička, v Hradeckém guitarendu, v soutěži Prague Junior Note nebo ve známé regionální soutěži Plzeňské housličky.

V posledních třech letech byli čtyři žáci školy úspěšní také při talentových zkouškách na vyšší typ uměleckých a pedagogických škol – na plzeňskou konzervatoř byli přijati dva žáci (klavír, housle), na SPgŠ v Karlových Varech jeden žák (housle), na Pedagogickou fakultu Plzeň také jeden žák (housle).

Škola se příkladně prezentuje na veřejnosti častými vystoupeními žáků i učitelů. Výsledky učení žáků jsou oceňovány v soutěžích i při talentových zkouškách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ze dne 26. 6. 2002, č. j. 22 281/02-21, o zařazení Základní umělecké školy Chrást, okres Plzeň-sever do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 7. 2002, Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – k č.j. 22 281/02-21
2. Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2001 – Škol (MŠMT) V 24-01 ze dne 15. 10. 2001, Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2002 – Škol (MŠMT) V 24-01 a Příloha k výkazu o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2002 – Škol (MŠMT) V 24a-01
3. Plán práce ZUŠ Chrást pro školní rok 2001/2002 a pro školní rok 2002/2003
4. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2000/2001, 2001/2002
5. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
6. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách za školní rok 2001/2002, rozvrhy hodin platné pro školní rok 2002/2003
7. Organizační řád ZUŠ Chrást ze dne 28. 8. 2002 s platností od 2. 9. 2002
8. Školní řád ZUŠ Chrást s platností od 1. 9. 2002
9. Výkazy žáků a vyučovaných hodin pro školní rok 2002/2003, Katalogy o průběhu studia – hudební obor, třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku – hudební obor – školní rok 2002/2003, hospitační záznamy ředitele, programy koncertů školy ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
10. Inspekční dokumentace – Přehled o zaměstnancích školy - učitelé
11. Zřizovací listina vydaná obcí Chrást ze dne 29. 4. 2002 čj. 310/2002

ZÁVĚR

Vysoce kvalitní personální podmínky pozitivním způsobem ovlivňují učení žáků a umožňují efektivně realizovat jejich vzdělávání v hudebním oboru. Řediteli školy se podařilo stabilizovat pedagogický sbor, získat mladé, kvalifikované pedagogy.

Nepříliš vhodné materiálně-technické podmínky a vybavení školy se od poslední inspekce téměř nezměnily. Velkým pozitivem je estetické prostředí v hlavní budově školy.

Aktivní spolupráce učitelů, jejich vlastní umělecká interpretační činnost i skladatelské aktivity, pravidelná analýza a hodnocení učení žáků i dosahovaných výsledků se pozitivně promítají do procesu výchovy a vzdělávání. Výrazně příznivé je klima školy, atmosféra výuky, vztah učitelů a žáků založený na vzájemné důvěře a spolupráci. Kladem výuky je důraz na uplatnění dovedností z individuální výuky v komorní/souborové hře, činnostní charakter kolektivní výuky v předmětech přípravná hudební výchova a hudební nauka. Výuka ve sledovaných předmětech je v souladu s učebními plány a osnovami pro hudební obor.

Veřejné prezentace žáků i učitelů školy, dosahované výsledky v národních i mezinárodních soutěžích i při talentových zkouškách dotvářejí celkovou efektivitu procesu výchovy a vzdělávání v hudebním oboru v ZUŠ Chrást.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
Člen týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	Jindřich Bešťák v. r.

Další zaměstnanci ČŠI: Helena Míšková

V Plzni dne 17. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. prosince 2002

Razítko ZUŠ Chrást, okres Plzeň-sever

Ředitel školy	Podpis
Jiří Krásný	Jiří Krásný v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacímho protokolu ČŠI

Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Plzeňského kraje, Škroupova 18, 301 36 Plzeň	9. ledna 2003	044 21/03-4019
Zřizovatel Obec Chrást, Třída Čs. odboje 133, 330 03 Chrást	9. ledna 2003	044 20/03-4019

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány